



Molí de les Feixes de Coaner

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Demarcació de Coaner
Emplaçament Ctra. BV-3002, al Km. 4 (Feixes de Coaner) camí oest, sud i est uns 700 m
Alçada: 363

Coordenades:

Latitud: 41.84271
Longitud: 1.68971
UTM Est (X): 391217
UTM Nord (Y): 4633143

Classificació

Número de fitxa 08229 - 228
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII
Any 1633
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Estructuralment bé; interior sense restaurar
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla especial del catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable (núm. 142)
Data aprovació: dc., 20/01/2010 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Titular: 08229A013001350000MB
Fitxes associades:

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 27/04/2017 - 02:00

Descripció

Molí fariner de les Feixes de Coaner, emplaçat a uns 200 m de la masia, vora un pou de glaç de la mateixa casa. El molí captava l'aigua de la riera de Salo. Uns 1.200 m aigües amunt aquesta era canalitzada cap a un rec que desembocava a la bassa, situada a ponent del molí. La bassa és excavada al terra i té una planta allargada, d'uns 40 m, força irregular, amb un mur obrat a la part de llevant, on es pot veure el forat per on entrava l'aigua al molí. El molí és una construcció formada per diferents cossos. Originàriament era més curt, i el 1665 (segons una llinda) se li afegí un cos davanter. La part antiga és lleugerament més alta i de millor qualitat arquitectònica. Tots els cossos tenen coberta a una sola vessant i disposen de planta baixa més un pis, a part de l'estructura subterrània del carcabà. La façana té dues portes emmarcades amb llindes i brancals de pedra. La de la dreta dóna accés una estança coberta amb volta de pedra apuntada on encara es conserven les dues pedres de la mola (de 1,40 m de diàmetre). En un petit cos adossat al lateral es conserva la maquinària d'una antiga dinamo que en els darrers temps produïa electricitat per a la masia de les Feixes. Era activada de manera automàtica des de la masia. En una altra cambra a la part de ponent hi ha una petita ferreria on treballava un dels fills del moliner. Encara conserva la fornal on s'hi feia la forja. En el pis superior hi havia el pis del moliner. A la part del carcabà, al nivell subterrani, es conserva la roda hidràulica. El forat de desguàs del carcabà es troba sota el petit cos adossat a llevant. D'aquí l'aigua retornava a la riera mitjançant un túnel estret, totalment revestit amb lloses planes.

Observacions:

Inscripció a la llinda d'una finestra: 1665 Inscripció en una llinda interior: 16[33?] Molt a prop del molí hi havia un forn on es feia pega amb teies de pi.

Història

El molí fou construït pels propietari del mas Feixes de Coaner, probablement l'any 1633. Així consta en una llinda interior del molí i també en documentació del mas. L'hereu en aquest moment era Jacint Feixes. En aquests anys es va construir també el pou de gel. Els dos elements estaven situats un a prop de l'altre, ja que el pou aprofitava l'aigua estancada de la bassa del molí per extreure'n el gel. Segons la inscripció d'una altra llinda, el 1665 la construcció del molí s'hauria ampliat amb el cos adossat a migdia. En el pis superior hi vivia la família del moliner, que s'encarregava també del treball d'empouament del gel. El molí va estar en funcionament fins els volts de 1900, mentre que el pou de glaç encara va treballar fins aproximadament el 1907. La família del moliner, de cognom Guitart, va residir a la casa fins a la dècada de 1970. Un dels fills era ferrer i tenia el taller en dependències del molí. Quan l'any 1960 la família Serra va adquirir les Feixes de Coaner encara funcionava la dinamo amb el salt d'aigua del molí que proporcionava electricitat a la masia.

Bibliografia

GRUP SOLUCIONS MANRESA (2009). Pla especial del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Sant Mateu de Bages. Ajuntament de Sant Mateu de Bages (núm. 142).

MARTÍ FEIXAS, Josep (1928). Història de les Feixas, Manresa.

PALAU RAFECAS, Salvador (1944). 800 molins fariners de Catalunya, 1944.

PERARNAU LLORENS, Jaume (1992). Els pous de glaç de la comarca del Bages, Centre d'Estudis del Bages, Quaderns, núm. 5, Manresa.

SERRA PERIS, Joan (2003). Les Feixes de Coaner (edició particular).

